

ARCIDIECÉZNÍ CHARITA PRAHA

Pomáháte nám pomáhat!

Číslo 12
17. prosince 2012

Milí přátelé,

věřím, že vás poslední letošní vydání Bulletinu Arcidiecézní charity Praha zastihlo ve svátečním adventním rozpoložení. Pak vás bude možná zajímat,

jak prožívají Vánoce lidé v zemích, kam směřuje naše rozvojová pomoc. Budete-li chtít, zprostředkuje vám dnešní Bulletin kromě jiného „setkání“ se zajímavými osobnostmi – paní Veronika Foltýnová z Farní charity Beroun získala ocenění v rámci soutěže Pečovatelka roku, lékař a teolog Jaromír Matějchystá přednášku o charitní ne-

mocnici v Ugandě, rozhovor s metodičkou Evou Hradečnou uzavírá seriál Profese v Charitě.

Přeji vám pokojné prožití adventu a Vánoc. Děkuji za vaši podporu charitnímu dílu a těším se na další spolupráci v novém roce.

Ing. Jaroslav Němec
ředitel

Zahajujeme projekt ZDRAVÁ RODINA

Arcidiecézní charita Praha zahajuje nový projekt adresné podpory potřebným českým rodinám. Princip pomoci vychází z úspěšného rozvojového programu Adopce na dálku®, který pražská Charita realizuje od roku 1993 a který již pomohl více než 30 tisícům nejchudších dětí z rozvojových zemí ve vzdělávání.

Projekt Zdravá rodina cílí na vícečetné rodiny. Ty získají přímou finanční podporu především v oblasti zdraví a vzdělávání. V oblasti péče o zdraví podpoříme ty potřeby, které nejsou hrazeny ze zdravotního nebo sociálního systému státu (např. léky, podpora léčebných pobytů atd.). V případě podpory vzdělávání dáváme dětem

možnost účastnit se mimoškolních aktivit, navštěvovat základní uměleckou školu či rozvíjet svůj talent v jiné oblasti zvláště v těch případech, kdy by si to rodina z finančních důvodů nemohla dovolit.

Stejně jako Adopce na dálku® je projekt Zdravá rodina založen na solidaritě mezi lidmi. Adresnost projektu spočívá v tom, že dárci ví, na jaké výdaje přispívají. Tedy např. na výuku hry na varhany pro dívku. Vzhledem k ochraně soukromí však nebudou znát konkrétní příjemce.

Dárci se mohou do projektu Zdravá rodina zapojit již nyní. Mohou zasílat své dary na konto Arcidiecézní charity Praha, č. ú. 749011/5500, variabilní symbol 3300. □

Jaké jsou Vánoce v zemích, kam směřuje pomoc Charity?
Čtete na straně 4.

TŘÍKRÁLOVÝ BENEFIČNÍ KONCERT

Stavovské divadlo
Praha 1
9. ledna 2013

Český komorní orchestr
uvede skladby
W. A. Mozarta, A. Vivaldiho
a P. I. Čajkovského.

Rezervace vstupenek
přijímáme na adrese
koncert@praha.charita.cz.

Více informací: www.praha.charita.cz/zdravarodina

POZVÁNKA NA PŘEDNÁŠKU: Jak se žije nemocným v Ugandě

Spolupracovník Arcidiecézní charity Praha MUDr. ThLic. Jaromír Matějka, Ph.D., Th.D., se podílí na projektu České nemocnice sv. Karla Lwangy v Ugandě. Osobní zkušenosti a postřehy z návštěvy nejen této nemocnice, ale i řady zdravotních zařízení v Ugandě bude sdílet s odbornou i laickou veřejností:

**V přednášce:
JAK SE ŽIJE NEMOCNÝM V UGANDĚ V RÁMCI SETKÁNÍ
ČESKÉ KŘEŠŤANSKÉ AKADEMIE, KOLEGIA KATOLICKÝCH LÉKAŘŮ**

KDY: středa 19. prosince 2012

**KDE: U Nemocnice 1, Praha 2 (roh Karlova nám.),
posluchárna III. interní kliniky 1. LF UK a VFN**

PŘÍPRAVY NA TŘÍKRÁLOVOU SBÍRKU 2013 VRCHOLÍ

Od 2. do 13. ledna proběhne v celé zemi Tříkrálová sbírka Charity Česká republika. Koledníci vyjdou do ulic již podvanácté. Jde o největší sbírku a zároveň největší dobrovolnickou akci v zemi. V pražské arcidiecézi se jí účastní pravidelně na 1 000 koledníků a mnoho dalších se podílí na doprovodných akcích (tříkrálové zpívání, divadlo), na přípravě kostýmů atd.

Tříkrálová sbírka je velká charitní akce, která pomáhá nejen přinést peníze na vybrané charitní projekty, ale přináší také svědectví společnosti, že církve skrze svoji charitu pomáhá potřebným li-

dem kolem nás. Projekty, které budou z Tříkrálové sbírky 2013 v naší arcidiecézi podpořeny, jsou: Pobytové služby pro seniory v Azylovém domě sv. Terezie v Praze-Karlíně a Domově pro seniory Mukařov, péče o lidi s Alzheimerovou chorobou a Česká nemocnice sv. Karla Lwangy v Ugandě.

Všechny zájemce, kteří by se chtěli do Tříkrálové sbírky zapojit, uvítáme.

Bližší informace podá Mgr. Pavel Šimek: simek.pavel@praha.charita.cz

KARDINÁL DUKA UDĚLÍ KOLEDNÍKŮM POŽEHNÁNÍ

Tradiční tříkrálové požehnání koledníkům i sbírce udělí v Praze pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka v sobotu 5. ledna. Od 13 hodin bude pro všechny přítomné koledníky připraveno v Arcibiskupském paláci občerstvení a od 14.45 hodin bude v katedrále sv. Víta tříkrálová bohoslužba slova. Poté, asi v 15.30 hodin, požehná koledníkům i sbírce z balkonu Arcibiskupského paláce. Následně z paláce vyjde tříkrálový průvod s velbloudy na Loretu. Srdečně zveme všechny koledníky i zájemce k účasti na tříkrálové požehnání.

**NAJDETE SI NÁS
NA FACEBOOKU!**

Připojte se k více než 800 fanouškům. Získejte pravidelně informace o dění v naší Charitě.

www.facebook.com/praha.charita

MOZAIKA UDÁLOSTÍ Z ARCIDIECÉZE I ZE ZAHRANIČNÍCH MISÍ

Slavnostní udílení cen v soutěži Pečovatelka roku. Vpravo vedle paní Livie Klausové pracovnice Farní charity Beroun Veronika Foltýnová.

OCENĚNÍ V RÁMCI SOUTĚŽE PEČOVATELKA ROKU PRO PRACOVNICE FARNÍ CHARITY BEROUN

Pracovnice Farní charity Beroun paní **Veronika Foltýnová** byla oceněna prestižním čestným uznáním v rámci soutěže Pečovatelka roku. Ocenění převzala na pražské Novoměstské radnici za přítomnosti předsedkyně Sněmovny Miroslavy Němcové, manželky prezidenta ČR Livie Klausové, ministryně práce a sociálních věcí Ludmily Müllerové a starostky Městské části Praha 2 Jany Černochové.

Veronika Foltýnová pracuje již čtvrtým rokem v denním a týdenním Stacionáři sv. Anežky České. Za její práci děkujeme a blahopřejeme k tomuto významnému ocenění.

UKONČEN PRVNÍ ROK PROJEKTU, KTERÝ PODPORAVAL MATKY V AZYLOVÝCH DOMECH

Závěrečným evaluačním setkáním byl zakončen roční projekt *Podpora rodičovských kompetencí osamělých matek v azylových domech Arcidiecézní charity Praha.*

Matky, které zůstaly s dětmi samy, získávaly podporu při zvládnutí této situace a při výchově. Odborníci z azylových domů i externí pracovníci přišli s řadou nových nápadů, jak tuto aktivitu dál rozvíjet. Arcidiecézní charita Praha podává žádost o dotaci MPSV, aby mohl projekt pokračovat i v dalším roce.

PŘEDVÁNOČNÍ SETKÁNÍ PRACOVNÍKŮ CHARITY

Tradiční předvánoční setkání pracovníků Arcidiecézní charity

Praha s otcem biskupem Karlem Herbstem se uskutečnilo v úterý 11. prosince. Otec biskup sloužil mši svatou v kostele Narození Panny Marie v pražských Záběhlicích a připomněl mj. hodnoty, z nichž vychází charitní služba bližnímu.

ZAMBIJŠTÍ PRACOVNÍCI JIŽ POTŘETÍ SDÍLELI SVÉ ZKUŠENOSTI

Na tradičním výročním setkání se sešli zambijští pracovníci pro-

gramu Adopce na dálku®. Program byl zaměřen mimo jiné na pokračování osvěty v oblasti HIV/AIDS, na přípravu pracovních plánů pro rok 2013, analýzu na podzim proběhnuvších auditů a komunitní mobilizaci. Proběhly také zajímavé semináře týkající se psychosociálního poradenství, sexuálního násilí na dívkách a fundraisingu.

NOVÉ ZÁŽITKY PRO DĚTI Z PROGRAMU ADOPCE NA DÁLKU®

V průběhu roku mají děti díky programu Adopce na dálku® příležitost získávat nové zkušenosti a zážitky v mimoškolních aktivitách. V zambijské Mpanshye bylo vybráno 28 dětí s dobrými školními výsledky, které navštívily Národní muzeum v hlavním městě Lusace. V grodenské oblasti v Bělorusku zase děti navštívily oblíbený cirkus na ledu.

STUDENTI V BĚLORUSKU SE ZAPOJILI DO PROJEKTU NASLOUCHEJ SRDCEM

K adventu tradičně patří myslet víc na druhé. Mládež z programu Adopce na dálku® ve Vitebské oblasti podporovaná dárci z České republiky se zapojila do akce organizované Charitou Vitebsk Naslouchej srdcem. Výtěžek z prodeje hudebních nosičů s koledami půjde na nákup dárců pro děti z dětských domovů. □

ARCIDIECÉZNÍ CHARITA PRAHA HLEDÁ

nové pracovníky v sociálních službách a recepční pro penzion v Praze 10. Více informací najdete na www.praha.charita.cz/volna-mista.

JAKÉ JSOU VÁNOCE V ZEMÍCH, KAM SMĚŘUJE POMOC CHARITY

Křesťanské Vánoce v hinduistické Indii

V Indii je křesťanů jen okolo 2 %, přesto jsou Vánoce svátkem celé společnosti. 25. prosinec je dokonce vyhlášen státním svátkem. Lidé navštěvují své příbuzné a známé, zdobí své domy, v křesťanských kostelech staví betlémy s prázdnými jesličkami připravenými pro malého Ježíše. Během půlnoční mše do nich symbolicky

uloží jeho sošku. V témže okamžiku noc rozsvítí ohňostroje a všude se budou radostně zdravít lidé. Děti se těší na sladkosti a dárky. O Vánocích je i v chudých rodinách podávána rýže s masem místo zeleniny.

Pro děti z programu Adopce na dálku* připravujeme vánoční oslavy s předáváním dárek. Pro děti z chudých rodin jsou to mnohdy

jediné dárky, které dostanou. Letos je pro ně připraveno nové ošacení, školní pomůcky, aktovky nebo stolní lampičky se solární baterií. Některé partnerské organizace připravují dárek, který je užitečný pro celou rodinu. V domácnosti se bude vždycky hodit plastová židle, pánev nebo souprava talířů. □

Tradice Vánoc stále živá v Bělorusku

V souvislosti s vánočními svátky existuje v Bělorusku jedna zvláštnost: Vánoce tu slaví hned dvakrát. 25. prosince oslavují katolíci, kterých je v zemi asi 15 %. Většina národa se však hlásí k pravoslaví a ta svoje Vánoce slaví o dva týdny později. Na Vánoce se lidé připravují dlouho dopředu: šetří peníze, aby si mohli dopřát slavnostní pohoštění a svým blízkým dárky pro radost. Podobně jako u nás jsou to pro děti nejčastěji hračky, ale nadělují se i sladkosti, oblečení.

Samotný způsob slavení a jednotlivé zvyky jsou blízké způsobu, jakým Vánoce prožívali naši před-

Děti z programu Adopce na dálku* při vánočním setkání.

kové a jaký se dodnes traduje v mnoha křesťanských rodinách u nás. Den před Vánoci se drží půst od masa. Před večeří se lidé modlí a dělí se vánoční oplatkou symbolizující hostii, v níž se Boží

láska rozdává lidem a vytváří mezi nimi jednotu. Vánoční stůl se prostírá bílým ubrusem, pod který se dává malé množství sena, jako připomínka jesliček, v nichž spal Ježíšek. Základním atribu-

tem vánočních svátků je krásně ozdobený vánoční strom. Po večeři jde celá rodina do kostela na slavnostní bohoslužbu. Ta má své pevné místo i na první svátek vánoční, který je dále vyplněn vzájemným navštěvováním mezi příbuznými a přáteli.

Pro děti z programu Adopce na dálku* ve vitebské oblasti každoročně připravuje Charita Vitebsk vánoční setkání. Pracovníci charity chystají pro každé dítě dárek, obloží stůl sladkostmi, připraví divadelní či hudební vystoupení. Charita Grodno zase připravuje pro děti dárkové koše se sladkostmi. □

Africké Vánoce uprostřed léta

Vánoce jsou v Zambii, Ugandě i Kongu především náboženským svátkem, kdy si lidé připomínají narození Ježíše Krista. Radost z příchodu Božího Syna sdílejí při mši svaté. Po ní se schází v rodinném kruhu nebo s přáteli u dobrého jídla. Místo našeho tradičního kapra a bramborového salátu mají obvykle k večeři kuře s rýží. K vánočním zvykům patří také koledování či

dětská představení vánočního příběhu. „Stromečky se v zambijských domácnostech nezdobí. Pouze supermarkety je mají dlouho dopředu. V obchodních centrech také pouští koledy, kdy jedno CD hraje pořád dokola. Pokud si to mohou rodiče dovolit, pořídí dětem nové oblečení. Mše jako taková není o půlnoci, nýbrž pozdě večer. Další den je po všem a ‚léto‘ pokračuje

dál,“ říká Aleš Vacek, pracovník Charity Praha v Zambii. Vánoční dárky dětem z programu Adopce na dálku* jsou v první řadě praktické. V Zambii dostaly letos děti a jejich rodiny nové přikrývky nebo školní batoh a deštník. V Ugandě to bylo (podle místa působení programu) povlečení, přikrývky, konvice, motyky, hygienické potřeby, nebo dokonce 150litrová nádrž na vodu. □

„Manchester jižní Indie“, tak se přezdívá městským oblastem Erode a Coimbatore v indickém státě Tamilnádu. Dle statistik jde o relativně prosperující region s rozvinutou infrastrukturou. Zásahu na tom mají zejména textilní a oděvní průmysl. Proč se Charita Praha rozhodla finančně podpořit projekt právě v této části země? Co stojí v pozadí výnosných obchodů a barevných hedvábných sárí?

V pozadí stojí samozřejmě lidé, tisíce nekvalifikovaných dělníků. Pro nikoho z nás asi nebude překvapením konstatování, že životní standard dělníka z textilky v jižní Indii není právě vysoký. Jak si takového dělníka a jeho život představit? Klasickým příkladem je muž z venkova, který ve svém rodišti nemůže vydělat dostatek peněz na živobytí. Nechá tam proto manželku s dětmi a vyráží do města za prací. Zaměstnání najde v textilce nebo třeba v cihlárně či kamenolomu. Pracuje tvrdě a bez smlouvy. Po šichtě se vrací do chatrče, kde přespává se svými kolegy.

NÁKAZA VIREM HIV

Tvrdá dřina v práci bez náležitě odměny, dlouhodobé odloučení

od rodiny a blízkých, nedostatek možností, jak smysluplně trávit tu trochu volného času, jež mu zbývá. Bohužel mnoho mužů po čase podlehne vlivu okolí a po práci vyhledá odreagování s prostitutkou. Nakažení virem HIV je nasnadě, nejen mezi dělníky, ale při příležitostných návštěvách domovů i v jejich rodinách. Osvěta a obeznámenost s tematikou HIV

zde prakticky neexistuje, zájem o řešení problémů chudiny je obecně nízký.

POMOC PRO 500 MUŽŮ

Charita Praha rozvíjí spolu se svou partnerskou organizací projekt na pomoc dělníkům, kteří prožívají podobný příběh. Navázala kontakt s 500 muži, kteří jsou součástí rizikové skupiny či jsou již nakaženi virem HIV. Součástí projektu je poradenství o HIV/AIDS. Muži se mohou například dozvědět, jak a kde se dát testovat na HIV, koho vyhledat a co dělat, jestli jsou výsledky testů pozitivní. Předně ale ukazujeme, jaké jsou alternativy a jak se z nezdravých sociálních vztahů vyvázat.

Pokud máte zájem podpořit tento a podobné projekty, přispějte prosím na účet číslo 749011/0100, variabilní symbol 20910.

Děkujeme.

PŘEDVÁNOČNÍ ÚKLID V AZYLOVÉM DOMĚ GLORIA

Patříte k těm, kteří se pravidelně před svátky pouští do velkého úklidu? Nebo předvánoční úklid ze zásady odmítáte? Ně kterým maminkám se shodou životních událostí stal domácností azylový dům, v němž se svými dětmi tráví i Vánoce. A jak je to s předvánočním úklidem třeba v Azylovém domě Gloria?

„Maminky se v našem azylovém domě pečlivě připravují na Vánoce, drží mnoho tradičních zvyků,“ říká Barbora Kadlecová, ředitelka Azylového domu Gloria, a pokračuje:

„Předvánoční úklid ale neprobíhá v tom pravém slova smyslu. Velký úklid, tzv. sanitární den, máme u nás každý měsíc.“ Úklid se zaměřuje na to, co se při průběžných každodenních úklidech nestihlo, ať už na zahradě, ve společných prostorech nebo v pokojích klientek. Celý areál azylového domu je rozdělen na části, které mají skupinky klientek a pracovníků na starost. Po práci čeká účastníci i předem připravené pohoštění.

Barbora se vydala do hlubin azylového domu zjistit, jak se akce klientkám líbí. Jejich názory se li-

šily. „Docela dobrý, byla sranda,“ usmívá se maminka od tří dětí, „nejtěžší je najít energii.“

„Hrůza,“ oponuje jiná klientka. „Já společné úklidy nemám ráda.“ Když si s ní však dále povídáte, vyjde najevo, že jí více než samotný sanitární den vadí nedůslednost klientů v udržování pořádku průběžně.

Po sanitárním dnu je azylový dům světlejší a voňavější. Maminky se těší z viditelných výsledků své práce a společný zážitek může i upevnit jejich vztahy. Jen by byly rády, kdyby uklizené zůstalo o něco déle.

METODIK SOCIÁLNÍ PRÁCE – VE SLUŽBÁCH KVALITY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Seriál Profese v Charitě, který čtenáře Bulletinu provázel celý uplynulý rok, zakončíme rozhovorem s Mgr. EVOU HRADEČNOU, metodičkou sociální práce. Její práce je zcela klíčová pro to, aby si služby udržely vysokou kvalitu.

Co je náplní práce metodika?

Role metodika sociální práce se stále vyvíjí. Na tuto pracovní pozici jsem nastoupila v roce 2008, kdy vstoupil v platnost zákon o sociálních službách. Původně jsme asi všichni, kteří jsme byli u zrodu této pracovní pozice, předpokládali, že metodik sociální práce bude hlavně vzdělávat své kolegy ve všech střediscích poskytujících sociální služby. Bude pracovníky metodicky vést, aby jejich práce byla v souladu s moderními metodami sociální práce.

Za pár let je ale všechno trochu jinak. Ne že by původní myšlenka již nebyla naplňovaná – stále se

s kolegy setkáváme, abych jim předávala nové informace. Ale mou hlavní náplní je dnes konkrétní pomoc pro vedoucí jednotlivých sociálních služeb. Moje pomoc je nutná především při zavádění změn ve střediscích, při inovaci pracovních postupů nebo při řešení stížností na kvalitu poskytované péče atd.

Co na své práci považujete za nejtěžší?

Nejtěžší je pro mne vždycky získat pracovníky ke spolupráci, přesvědčit je, že nejsem nepřítel, že jsem nepřišla jen nacházet jejich chyby, ale že jsem na jejich straně a jsem připravena jim pomoci věci řešit.

Co je pro vás největší radost?

To, když se můžu v našich střediscích třeba zase na chvíli vrátit ke konkrétní práci s klienty, sice jen nepřímo, ale třeba v rámci případové porady (které ještě občas vedu) mluvit o konkrétním klientovi, pomoci kolegům najít k němu cestu, otevřít společně s nimi novou cestu i pro jejich další práci.

Rozhovor v plném znění najdete v tištěném Bulletinu Speciál v lednu 2013. □

INVENTURA PROJEKTU MEDEVAC ZA ROK 2012

Dvacet čtyři uzdravených pacientů ze čtyř zemí světa. Taková je bilance projektu MEDEVAC za rok 2012.

Pravidelně vás informujeme o pacientech projektu MEDEVAC, kteří získávají v České republice léčbu běžně nedostupnou v jejich zemi. Projekt financuje Ministerstvo vnitra a sociální servis v průběhu pobytu poskytuje pacientům Středisko Migrace Arcidiecézní charity Praha.

V tomto roce poskytl MEDEVAC pomoc pacientům z Libye, Barmy, Sýrie a Kambodže. Celkem přiletělo 24 pacientů s doprovodem. Věkové rozpětí je velké, od 8 měsíců do 42 let. „Novinkou v roce 2012

Klientům Charita zajišťuje veškerý sociální servis od sociální asistence, zprostředkování tlumočení a komunikace se zdravotnickými zařízeními a rodinnými příslušníky po nákup doplňkových potravin, hygienických potřeb a vhodného oblečení. Pracovníci Střediska Migrace připravují i volnočasové aktivity v průběhu pobytu v nemocnici i během rekonvalescence.

byla účast dospělých pacientů,” říká Světlana Porche, ředitelka Střediska Migrace, a dále poznamenává: „Letošní rok byl oproti minulým letům velmi rozmanitý, což souvisí s různou mentalitou a kulturou daných zemí.“

Pacienti přiletěli převážně s kardiologickými a ortopedickými vadami. Všechny operace dopadly dobře a pacienti se vrátili domů v pořádku. Světlana Porche vzpomíná: „Nejvíce mi utkvěla v paměti malá Lin, která byla při příjezdu v tak vážném stavu, že se lékaři obávali, že nepřežije let do Česka. Když jsem ji viděla poprvé, jen plakala. Když odlétala, bylo to zdravé, šťastné dítě. A přesně toto je cílem programu MEDEVAC.“ □